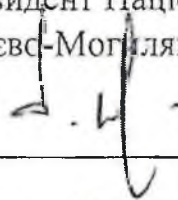

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Сергій КВІТ
«28» березня 2025 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Освітній ступінь: магістр

Галузь знань:

С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальності:

С1 ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

С2 ПОЛІТОЛОГІЯ

Освітньо-наукова програма:

«ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ І GR-ПОЛІТИКИ»

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету «Києво-Могилянська школа професійної та неперервної освіти»
Протокол № 5 від 28 лютого 2025 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

ВСТУП

Фаховий залік – форма випробування, що передбачає оцінку здатності вступника успішно навчатися на освітній програмі. Він проводиться перед фаховим вступним випробуванням та обумовлює участь вступника у конкурсному відборі для здобуття освітнього ступеня «магістр» за обраною освітньою програмою. Допуском вступника до фахового випробування є результат фахового заліку, що оформлений як позитивна оцінка – «зараховано» або негатива – «не зараховано».

Фаховий залік для участі вступників у конкурсному відборі на між-дисциплінарну освітньо-наукову програму **«Економічна дипломатія і GR-політики»** (за спеціальностями: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» і С2 Політологія) другого (магістерського) рівня вищої освіти передбачений Правилами прийому до Національного університету «Кієво-Могилянська академія».

Форма проведення заліку – *індивідуальна співбесіда*, що передбачає три блоки питань:

- економіка та міжнародні економічні відносини;
- політологія та GR;
- міждисциплінарний кейс.

Співбесіда будується навколо базових категорій двох спеціальностей і розв'язання запропонованого кейсу для можливості продемонструвати «м'які» навички та вміння застосовувати міждисциплінарну логіку.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Фаховий залік для участі в конкурсному відборі на міждисциплінарну освітньо-наукову програму *«Економічна дипломатія та GR-політики»* за спеціальностями: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» і С2 «Політологія» передбачений «Правилами прийому на навчання до Національного університету «Киево-Могилянська академія» в 2025 році».

Фаховий залік проводиться у формі *індивідуальної співбесіди* під відеозапис з використанням програм Teams / Zoom. Відеозапис фахового заліку разом з відомостями надсилається на е-пошту, що визначає Приймальна комісія, для подальшого збереження у хмарному сховищі Академії.

Фаховий залік проводиться індивідуально з кожним вступником і триває до 20 хвилин, спеціально встановлені для нього. Перші 5 хвилин співбесіди відводяться для ознайомлення вступника з кейсом; наступні 10 хвилин передбачають діалог з метою визначення достатності фахової підготовки вступника для участі в конкурсному відборі та обговорення кейсу з використанням ключових категорій та базових знань двох спеціальностей.

У випадку повітряної тривоги, фаховий залік буде проводитись в укритті Академії; вступникам, які зможуть доєднатись лише онлайн буде наданий інший «слот» для проходження фахового заліку в той самий або інший день (*про час та день проведення повторного фахового заліку буде проінформовано додатково*).

АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Фаховий залік проходить у такий спосіб:

1. Вступник реєструється на фахові іспити в електронному кабінеті вступника з обов'язковим вказанням своєї діючої поштової скриньки.

2. Вступник отримує запрошення на фаховий залік на поштову скриньку вказану ним при реєстрації електронного кабінету вступника. Адміністрація Академії не несе відповідальності за помилку в адресі поштової скриньки вступника, яка використовується для авторизації.

3. В день проведення фахового заліку в онлайн форматі вступник:

3.1. Завчасно, до початку заліку, долучається до конференції на платформі Teams / Zoom з обов'язковим ввімкненням камери та авторизацією під власним ім'ям прізвищем по-батькові (*повністю українською мовою*).

3.2. Вступник перед початком заліку проходить ідентифікацію через представлення документів, підтверджуючих особу, з можливістю зробити скріншот екрану.

3.3. Проходить співбесіду з ввімкненою камерою. У разі вимкненої камери, комісія не буде брати до розгляду результати фахового заліку.

3.4. При виникненні питання вступник має право поставити його через чат зустрічі або в голос застосувавши функцію «піднята рука».

4. Під час проходження фахового заліку ведеться відео запис.

5. Адміністрація Університету не несе відповідальності за пошкодження поштової скриньки вступника, яка використовується для авторизації та участі у фаховому заліку.

6. Результати фахового заліку оприлюднюються на сайті Університету.

7. Результати фахового заліку приймальна комісія оприлюднює наступного дня після його проведення.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ЗАЛІК

МОДУЛЬ 1. «ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

1. Платіжний баланс: структура та вплив на економіку держави.
2. Прямі та портфельні іноземні інвестиції: поняття та ключові відмінності.
3. Валютна політика: інструменти та сучасні виклики.
4. Роль міжнародних економічних організацій у регулюванні МЕВ і багатосторонній дипломатії.
5. Теорія абсолютних і порівняльних переваг у міжнародній торгівлі.
6. Світовий фінансовий ринок: сегментарна структура та учасники.
7. Глобалізація і деглобалізація: поняття, причини, наслідки.
8. Міжнародні торговельні війни: поняття та економічні наслідки.
9. Концепт сталого розвитку в економічній дипломатії.
10. Роль мультинаціональних корпорацій у світовій економіці.
11. Вплив санкцій на економічну політику держав.
12. Валютний курс і режими його формування.
13. Інтеграційні об'єднання: ЄС, МЕРКОСУР, АСЕАН.
14. Міжнародний рух капіталу: канали, суб'єкти, ризики.
15. Технологічні інновації у світовій торгівлі.
16. Криптовалюти як фактор трансформації глобального ринку.
17. Проблема зовнішньої заборгованості.
18. Світові економічні кризи: історія та наслідки.
19. Економічна безпека держави.
20. Енергетична дипломатія та міжнародні ринки енергоресурсів.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДО МОДУЛЮ «ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент і бізнесадміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.
2. Світове господарство і міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс]: навчальний посібник / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнєця, 2020. 239 с.
3. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Частина 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдич, О.А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 142 с.
4. Міжнародна економіка: навчально-методичний посібник / О. М. Кібік, К. С. Нестерова, Ю. В. Хаймінова. Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 85 с.
5. Козуб В. О. Особливості еволюційного розвитку бізнес-моделей міжнародних компаній / В. О.Козуб, Л. О. Чернишова, І. М. Пліш // Проблеми економіки. 2019. № 1 С. 12–19.
6. Босак А.О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». 3-тє вид. Львів: Міські інформаційні системи, 2021. 354 с.
7. Міжнародні економічні відносини: практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. / В.В. Дергачова, О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.
8. Міжнародні економічні відносини: практикум / О.І Шнирков, А.С. Філіпенко, Р.О Заблоцька, Н.В. Резнікова та ін. за ред. О.І Шниркова. К.: 2018. 321 с.
9. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 255 с.
10. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Боярчук, А. І.; Огородник, Р. П.; Плющик, І. А.; Антофій, Н. М.; Федорова, Н. Є. Херсон: СТАР, 2018. 373 с.
11. Міжнародні економічні відносини: наоч. навч.-метод. посіб. / Рибчук, А. В.; Антофій, Н. М.; Герман, Л. Т.; Івацук, І. О. та ін. Укр.-англомов. вид. 2-е, перероб., допов. та розшир. Херсон: Гельветика, 2018. 391 с
12. Міжнародні економічні відносини: Бакалаврський курс: навч. посіб. / редкол.: д-р екон. наук, проф. І. М. Посохов [та ін.]. / Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», Навч.-наук. ін-т економіки, менеджменту і міжнар. бізнесу, Каф. менеджменту інновац. підприємництва та міжнар. екон. відносин. Харків: Вид-во Іванченка І. С., Ч. 1 2018. 605 с.
13. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. д. е. н., професора А.І. Крисоватого, д.е.н., професора Р. Є. Зварича. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 660 с.
14. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика: підручник. Київ: Либідь, 2019. 958 с.

15. Національні економіки у глобальному світі: монографія / за ред. доктора економічних наук, професора А.О. Задой. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 299 с.
16. Annual Report 2021. World Trade Organization. 2021. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/anrep_e/anrep21_chap1_e.pdf
17. A Rocky Recovery. International Monetary Fund. World Economic Outlook. April 2023. URL: <https://www.bookstore.imf.org/books/world-economic-outlook-april-2023>
18. International Finance: Definition & Example. February 20, 2023. URL: <https://www.freshbooks.com/glossary/financial/international-finance>
19. Competition, Innovation and Trade / Larry D Qiu. World Scientific Studies in International Economics, 2020. 392 p.
20. Democracy Index 2021. Economist Intelligence Unit. 2021. URL: <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2021/>.
21. Ease of Doing Business Index. The World Bank Group. 2022. URL: <https://tradingeconomics.com/ukraine/ease-of-doing-business>. 35. Economics of G20 / John Whalley. A World Scientific Reference (In 2 Volumes), 2020. 492 p.
22. Failed Globalisation: Inequality, Money, and the Renaissance of the State / Heiner Flassbeck, Paul Steinhardt. World Scientific, 2020. 320 p.
23. Global Risks Report 2024. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2024.pdf
24. Oppermann T., Steinbeck W., Melzer M., Petersmann E.-U. Reforming the international economic order. Duncker & Humblot, 2020. 264 p.

МОДУЛЬ 2. «ПОЛІТОЛОГІЯ та GR»

1. Основні типи політичних режимів: характеристика та приклади.
2. Політичні партії: класифікація, функції, роль у демократичних системах.
3. Сучасні виборчі системи: мажоритарна, пропорційна, змішана.
4. Система стримувань і противаг у президентських і парламентських республіках.
5. Особливості політичного процесу в парламентських демократіях.
6. Політичні еліти та їхня роль у процесі прийняття рішень.
7. Сутність громадянського суспільства та його вплив на політику.
8. Теорії демократії. Реверс демократії.
9. Політичні ідеології: лібералізм, консерватизм, соціалізм, націоналізм.
10. Сучасна світова політика і світовий порядок: поняття і особливості трансформації.
11. Глобальні виклики XXI століття. Світові тренди розвитку.
12. Механізми міждержавної співпраці: роль ООН, G7, ЄС, НАТО.
13. Геополітичні регіони сучасності: особливості Східної Європи, Індотихоокеанського регіону, Африки.
14. Поняття «soft power», «smart power», «hard power» та їх використання в сучасній політиці.
15. Взаємодія політики і економіки у глобалізованому світі.
16. Політична комунікація та формування громадської думки.
17. Інституційна структура Європейського Союзу.
18. Трансформація політичних систем на пострадянському просторі.
19. Роль медіа в політичних процесах і конфліктах.
20. Публічна політика та GR як механізм впливу на інститути влади.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДО МОДУЛЮ «ПОЛІТОЛОГІЯ та GR»

1. *Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень: Зб. документів і матеріалів / Національна академія держ. управління при Президентові України. Центр дослідження адміністративної реформи / О.І. Кілієвич (уклад.), В.В. Тертичка (уклад.). К.: К.І.С., 2004. 210 с.*
2. *Аналіз правового регулювання механізмів місцевої демократії в Україні. Лациба М., Лукеря І. Огданська О. Український центр незалежних політичних досліджень. Київ, 2013.*
3. *Воткінсон М. Грід. Інструмент для прийняття рішень у будь-якому бізнесі (і у вашому також). К: КМ-БУКС, 2019. 368 с.*
4. *Коваленко А.О. Політичний аналіз, прогнозування / А.О. Коваленко. К.: Наук. світ, 2002. 212с.*
5. *Лібанова, Елла Марленівна. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту [Текст]: монографія / Елла Лібанова, Олександр Осауленко, Людмила Черенько. Warsaw: RS Global, 2020. 360 с.*
6. *Магда Є. Вплив соціальних мереж на політичне консультування в умовах гібридної агресіїю. Evropsky politicky a pravni diskurz. 2017. Vol. 4, Iss. 2. С. 130-135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2017_4_2_22*
7. *Макаренко С.А. Аналітика, експертиза, прогнозування. К., 2003. 217с.*
8. *Митко, Антоніна Миколаївна. Політична аналітика та прогнозування [Текст]: підручник / А. М. Митко; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк: [б. в.], 2013. 227 с.*
9. *Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування/ Карий О. І., Панас Я. В. / Асоціація міст України. К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 176 с.*
10. *Нагорняк Т.Л. Брендинг територій як державна регіональна політики: монографія. Донецьк: Видавництво «Ноудіж», 2013. 370 с.*
11. *Політичне консультування як феномен масових комунікацій / А. В. Литвин та ін.; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського», Видавн.-поліграф. ін-т. Харків: Факт, 2017. 199 с.*
12. *Посібник з аналізу державної політики [Текст]. A manager's guide to policy formulation & analysis: пер. з англ. / М. Пол Браун. Київ: Основи, 2000. 243 с.*
13. *Посібник з питань партисипативної демократії (демократії участі) на місцевому рівні. Під редакцією Толкованова В.В. Київ, Крамар, 2011, 199 с.*
14. *Серія книг «Децентралізація та врядування» / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO»*
15. *Стратегічне прогнозування політичних ситуацій та процесів: монографія / за заг. ред. М. А. Лепський. Запоріжжя: [б. в.], 2012. 428 с.*

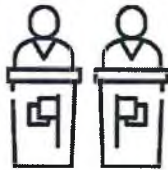

16. Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні: монографія / [Т. Л. Назорняк та ін.]; Дон. нац. ун-т ім. Василя Стуса. Вінниця: Твори, 2019. 228 с. Бібліогр. в кінці ст.
17. Телешун С. О. Політична аналітика в державному управлінні; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К.: НАДУ, 2012. 227 с.
18. Elstob Stephen, Escobar Oliver. Handbook of Democratic Innovation and Governance URL: <https://www.amazon.com/Handbook-Democratic-Innovation-Governance-Stephen>

Аналітичні центри України:

1. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. <https://dif.org.ua/>
2. Центр Разумкова. <https://razumkov.org.ua/>
3. «Київський міжнародний інститут соціології» (КМІС). <https://www.kiis.com.ua/>
4. Центр аналізу та соціологічних досліджень (CISR) Міжнародного республіканського інституту (MPI) <https://www.iri.org.ua/>
5. Українська призма. <http://prismua.org/>
6. Центр політичних студій та аналітики. [електронний ресурс] // Режим доступу: <http://cpsa.org.ua/>
7. Школа Політичної Аналітики НАУКМА <https://spa.ukma.edu.ua>

МОДУЛЬ 3. «МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ КЕЙС»

Кейс 1.

«Енергетичне обмеження для українського бізнесу в ЄС»

Європейський Союз приймає нормативні обмеження на імпорт товарів, вироблених із використанням викопного палива. Це ставить під загрозу експорт продукції українського виробника добрив. Компанія звертається до Міністерства економіки України за підтримкою.

Ваше завдання:

1. Визначити інтереси сторін (Україна, ЄС, компанія).
2. Запропонувати GR-стратегію компанії.
3. Обґрунтувати інструменти економічної дипломатії для впливу на ЄС.

Кейс 2.

«Законопроект проти платіжних сервісів»

У Верховній Раді зареєстровано законопроект, що обмежує діяльність міжнародних фінансових сервісів (наприклад, Revolut, Wise) в Україні. Представники IT-бізнесу вважають це загрозою для конкурентного середовища. Ви – представник асоціації платіжних платформ.

Ваше завдання:

1. Сформувати публічну аргументацію GR-кампанії проти законопроекту.
2. Визначити з якими стейкхолдерами ви працюватимете.
3. Обрати механізми GR, які будуть найбільш ефективними в цій ситуації.

Кейс 3.

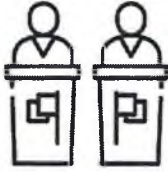
«Український інвестор в Африці»

Український аграрний холдинг планує інвестувати в переробку зерна в одній з країн Африки. Місцева влада вимагає «спеціальних умов», натякаючи на неформальні домовленості. Компанія звертається до МЗС за консультацією.

Ваше завдання:

1. Запропонувати шляхи захисту інтересів українського бізнесу.
2. Визначити інструменти економічної дипломатії у цій ситуації.
3. Аргументувати способи уникнення репутаційних ризиків.

Кейс 4.

«Міська політика VS локальний бізнес»

Міська рада великого міста ініціює реформу пільгової оренди комунального майна. Це ставить під загрозу існування низки соціальних підприємств. Представники бізнесу хочуть вплинути на рішення через GR.

Ваше завдання:

1. Побудувати GR-кампанію на локальному рівні.
2. Визначити коло стейкхолдерів публічної політики, яких слід залучити.
3. Обрати дієві меседжі та канали комунікації.

Кейс 5.

«Міжнародна інвестиційна конференція»

Ви відповідаєте за підготовку презентації потенціалу України на інвестиційній конференції у Римі задля залучення інвестицій для повоєнного відновлення України.

Ваше завдання:

1. Сформувати аргументи конкурентної переваги України.
2. Застосувати інструменти «економічної дипломатії міст».
3. Обрати основні меседжі для презентації України / регіону/області/міста.

Кейс 6.

«Гуманітарна ініціатива»

Міжнародна гуманітарна організація пропонує профінансувати створення хабу допомоги внутрішньо переміщеним особам, але вимагає партнерства з бізнесом. Ви працюєте в GR-відділі торговельно-промислової палати.

Ваше завдання:

1. Залучити бізнес до цієї ініціативи.
2. Запропонувати формат державно-приватного партнерства.
3. Використати цю подію для формування дипломатичного іміджу України.

Кейс 7.

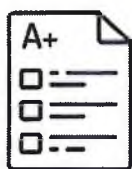
«Інформаційна атака на український бренд»

Західні ЗМІ поширюють звинувачення у фінансовій непрозорості щодо великої української компанії, яка співпрацює з міжнародними донорами. Компанія втрачає контракти і просить вас розробити план GR-комунікації.

Ваше завдання:

1. Запропонувати антикризову GR-стратегію.
2. Побудувати взаємодію з дипломатичними місіями, медіа, донорами.
3. Обрати найефективніші аргументи та канали комунікації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Результати фахового заліку оцінюються за 100-бальною шкалою:

Блок 1: Економіка та МЕВ: 30 балів

- 10 б. – знання теорій, понять, класифікацій;
- 10 б. – застосування до сучасного контексту МЕВ;
- 10 б. – використання економічних термінів і прикладів.

Блок 2: Політологія та GR: 30 балів

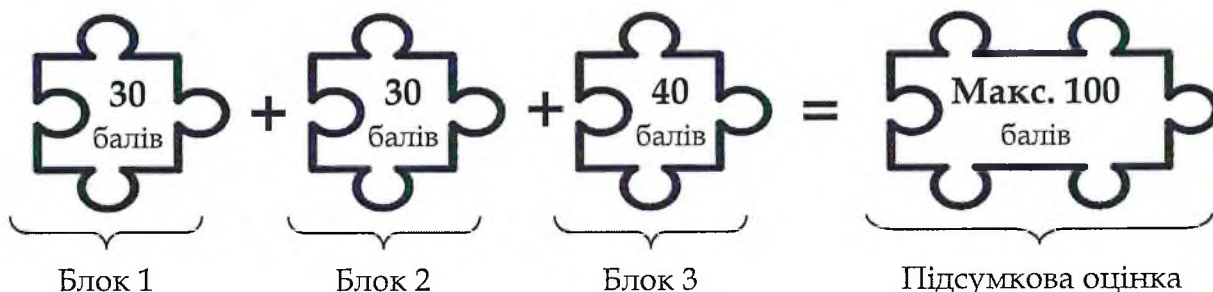
- 10 б. – знання теорій, понять, класифікацій;
- 10 б. – застосування до сучасного політичного контексту;
- 10 б. – вміння пояснити політичні явища і процеси, проілюструвати прикладами.

Блок 3: Міждисциплінарний кейс: 40 балів

- 15 б. – глибина аналізу кейсу;
- 10 б. – структурованість відповіді, логіка;
- 10 б. – актуальність і креативність рішень;
- 5 б. – лексика, стиль, точність формулювань.

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Підсумкова оцінка фахового заліку складається із трьох частин, за які у підсумку вступник може набрати від 0 до 100 балів включно.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Оцінювання фахового заліку здійснюється за такими критеріями:

Кількість балів	Критерії оцінювання
91-100	Вступник продемонстрував високий рівень теоретичних знань і практичних умінь з фахових дисциплін; надав повну обґрунтовану відповідь, навів переконливі аргументи та орієнтується в сучасних економічних і політичних процесах.
71 – 90	Вступник продемонстрував високий рівень теоретичних знань і практичних умінь з фахових дисциплін; відповідь загалом правильна, з незначними логічними або фактологічними помилками.
60 – 70	Відповідь вступника засвідчує у цілому фрагментарні теоретичні знання з фахових дисциплін, слабку аналітичну підготовку та низький рівень практичних умінь.
0 – 59	Відповідь вступника засвідчує незадовільний рівень фахової підготовки.

Вступник, який набрав менше за **60 балів** на фаховому заліку отримує негативну оцінку – «не зараховано» і не допускається до участі у конкурсі на здобуття ступеня «магістр».

Голова фахової атестаційної комісії освітньо-наукової програми «Економічна дипломатія і GR-політики»

Тетяна НАГОРНЯК

